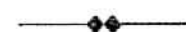
Fra Andrija Matutinović

Rukovet cvijeća

1911

Fra Andrija Matutinović.

RUKOVET CVIJEĆA

1911.

Tisk. umjet. zavod „Miriam“ — Rijeka.

NIHIL OBSTAT.

Alminii, die 10 maji 1911.

Fr. Petrus Perković.

IMPRIMATUR.

Sibenici, 23 julii 1911.

Fra Carolus Eterović.

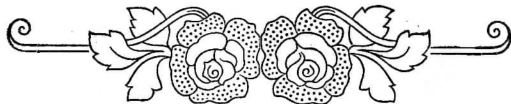
No. 2000.

NIHIL OBSTAT.

P. Bernardinus, Prov. Ord. Cap.
censor.

TEBI O SJAJNA
DJEVICO-MAJKO,
IZ SRCA KOJE
KRJEPOŠĆU DUHA
NA „FIAT" ZAČE
OTCA SE R'JEČ:

Poklanjam smjerno
„Rukovjet cv'jeća"
Vječni na dar.

MARIJA POD KRIŽEM.

Onamo, onamo u krvnoj borbi
Golgote na vrh Krst visi gol;
Pod križem tužna Majka mu cvili
Gledajuć strašnu nesnosnu bol.
Onamo, onamo trnovu krunu
Car je bolesti prisvojô Seb';
Oštri mu čavli kroz ruke, noge
Najvećma, Majko, prodiru Teb';
Onamo Majci Srce se c'jepa,
Kad kaplja krvi poškropi skut
Milog Joj Sina tvrda sa drva,
Po kome k nebu otvori put.
U moru mukâ topi se Majka
Slušajuć psosti Isusu prot',
Pljuvanja grdna, pogrde, ruge,
Što stvara sami pakleni skot.
Onamo, onamo nebo se lama,
Kad Tvorcu gorku pružiše žuč;
Zemlja se trese, Marija ciknu
Kada na izmak bijaše Luč.

Onamo, onamo pomrča sunce,
Drma se nebo, a puca kam,
Marija zamr'je, Bog-Čovjek kada
Na križu skapi zapušten sam.
Onamo, onamo Majčine prsi,
Majčino Srce mač probi krut,
Kad bok kroz mrtvi nemilo rinu
Nemila ruka gvozdeni prut.
Onamo T'jelo Marija primi
Krvavo, bl'jedo kô žukov cv'jet;
Primi ga jadna, jer Joj ga valja
Položit u grob za drugi sv'jet.
Onamo, onamo sirota Majka
Moli i bdije uz grobni Kam . . .
Uz suzno lice plamti Joj plamti
Milim za Sinom vatreni plam.
Onamo, onamo Marija vrisnu:
Josipe, Isuse, kamo ste sad . . .
Ah, Mene tužne! tko će mi igda
Ublažit Srca čemer i jad?

*

Onam, onamo žalosne Majke
Jadovit k nebu prodire glas:
O, vi što putem hodite tamo,
Vidite koli trpim Ja s vas!
I gdje l' na sv'jetu boli je slične
Bolesti koju podnosim Ja!
Višnji je Mene srazio tako,
Da mi je duša bolesna sva.

Grozd kô sa hreka strgô mi Srce,
Mislima jada sgnječio sveg,
Žalosti maglom obastrô grozno,
Pelinom gorkim poječi njeg.
Oči od jada smrcaše Meni,
U Srcu str'jela boli je sto . . .
Utjehe igdje imal' na sv'jetu?
Požalit Majku imali tko?

* * *

Tješite Majku, sinovi sv'jetla!
Milena čeda vi bo ste Nje:
Veloj u tuzi vas uz križ Ona
Novi na život porodi sve.

*

Tecite k Majci vi sv'jeta puci,
Suzama zla se kajući svog . . .
Tecite žurno, Majka vas čeka,
Čeka vas Isus, raspeti Bog!
K drvetu križa, postelji smrtnoj
Nebesâ Cara, upravi krok;
Mariji ondje utiri suze,
Rajski da ploda okušaš sok.
Uz križ se stavi, od koga nigda
Da n'jesi većma makô se ti.
Bez križa čemu slava je sv'jeta?
Čemu li pehar slasti bo svih? . . .
U križu slave cv'jeće nam cvati;
Iz križa siplje milosti sjaj;

Iz križa slasti vir nam romoni;
U križu duša uživa raj.
Tecite k križu, vi sv'jeta puci,
Suzama zla se kajući svog.
Tecite žurno, Majka vas čeka,
Čeka vas Isus raspeti Bog.
Hrlite k Majici! Ona vas zove,
Pita vam srca ljubavi žar.
Ljubav za ljubav vratite Majci,
Dajte Joj srce — najljepši dar.

* * *

Hrvati, amo — Marija kliče —
Amo se k Meni i k Sinu Mom! . . .
Troglavi vraže već se je naprô
Vjeru da krene i ruši dom . . .
Hrvati, amo, Majka vas zove,
Koja vam pruža bogastva sva;
Zove vas Majka, koja vas ljubi,
Kakono Majka ljubiti zna.
Za Mog vi Sina krv liste žarku . . .
Vi bjeste vjerni v'jek Bogu svom;
Prvo bo mjesto, o djeco draga,
Vama u Srcu v'jekom je Mom!
Al' brže, sinci, k Meni se amo!
Doba su strašna nastala sad . . .
Satana sluge vrebaju krišom
Da vas u vječni strovale jad . . .
Iz tminâ carstva aždaje klete
Zastavom vije grozan se rep . . .

Tisuće tamo, gle! grne ljudstva,
Kanda je oka sa oba sl'jep.
Vaj! na mig zmaja paklenog sluge
Hrvatsku da vam izruče njem . . .
Stog s čela krsta strgaju sveta . . .
Stog raspom pr'jete domu vam svem...
Spod križa svetog duhu u momu
Vidje se krsta u vama znâm . . .
Za njeg vam, djeco, u boj sad iti,
Žrtvovat za nj vam i život sam . . .

*

Na noge, braćo, hora je sada,
Podjimo skupa onamo k Njoj!
Za krst naš časni i dom za mili
Da gremo s Njome sveti u boj!
Pred nama, braćo, stupat će Ona,
Ona će vodit za ruku nas.
Pred njome Hada skršit se sila . . .
S glave nam uz Nju past neće vlas.
Kraljica Ona nas je Hrvata;
Ona je naše obrane štit;
Hrvatska s Njome pobjede vojšti;
S Njom Hrvat samo svoj može bit.

*

Na noge! Hude, čuj rîk sad, čete —
Kako joj sami šaputa Had:
Dalje od Rima — koji nam ludu
U srcu gaji života nad . . .

Dalje od Rima Starčevog Grada,
Komu nas kleta izruči kob . . .
Od Rima dalje — Hrvat li ne će
Vjekomce ostat tmine mu rob . . .
Sloboda! Sv'jetlo! Na mača rtu
Dignimo k nebu visoko st'jeg.
Pred nama gordog tog Vatikana
U prah se mora smrvit mu Br'jeg . . .
Sloboda! Sv'jetlo! Napr'jed, junaci!
S Nathanom gromko kliknimo svi:
Ista nam misô, lozinka ista:
Nećemo Boga-Čovjeka mi! . . .

*

Na noge, braćo, hora je sada,
Jurimo skupa onamo k Njoj!
Za Rim i Papu žrtvujmo svaka:
Um, srce, dušu, krv, život svoj.
Djedova stope sljedimo svete,
Sljedimo sjajnih vrlina trag. —
Vjere na polju junaci pletu
Pobjede sebi vjenac si drag.
Pletimo i mi, Hrvati, braćo,
Milene v'jence za glavu nam.
Budimo predja dostojni sinci,
Hrvatsku ne će vrag smrvit sam.
Duhom otaca živimo naših,
Blagoslov Božji pratit će nas.
Marija naša Kraljica s neba
Navješta nama u slogi spas.

Hrvati, braćo, dajmo si ruke —
Djedâ da prah nas ne bude klet,
Kliknimo Majci i svemu sv'jetu:
Sloga pa sloga st'jeg naš je svet! —

*

Sloboda! Sv'jetlo! Napr'jed, Hrvati!
Veljim sa Sužnjem kličimo svi:
Ista nam misô, lozinska ista:
Hoćemo Boga-Čovjeka mi!!!

ZAŠTO?

Zašto raspre i inati? . . .
Zašto zlobna ćud?
Nož prkosa, o Hrvati,
Zašto para grud? . . .

Zar na srcu majke iste
Ne ležasmo mi?
Zar ljubavi ml'jekom čiste
Nas ne zadoji?

Zašto tudjin da s' veseli
V'jekom našem zlu? . . .
Oh, na srcu nek zac'jeli
Rana našemu!

NEK PRESTANE . . .

Hrvat kune udes kruti
Jer na domu njeg se puti . . .
Kune svoju crnu kob,
Što s' Hrvatskoj dube grob . . . —
O, ne kuni, dragi brate,
Nebo sveto mari za te:
Covjek, narod sebi sam
K nebu diže Sreće hram.
Grdna avet, izvor svemu,
Nesloga je, zlu našemu:
S nje svi jadi kobe nas,
S nje Hrvatska gubi glas.
Nek prestane! — Doba je veće
Da nam sine sunce sreće.
Nek prestane! Sad je čas
Da se složi narod vas.

KAD?

Eh! brodaru sinjeg mora,
Crna li je noć . . .
Rajskorujna igda zora
Hoće l' nama doć? . . .

Dan svanuti kad će vama? . . .
Sudbe isteć vaj . . .
Kad li iskra Božjeg plama
Rodni ražeć kraj? . . .

Kad će s nogu pasti negve?
Hrvat bit već svoj . . .
Kad li s trudne glave njegve
Otrt mu se znoj? . . .

Kad će more naših suza
Prekipjeti več? . . .
Kad nepravde puknut uza? . . .
Hrvat pravo steć?

Kad na roda uvel-licu
Proplanut će žar? . . .
Kad li tužnu Trojednicu
Rajski osjat čar? . . .

Pradjedovski duh li kada
Potrest rod će moj
Da se klisne kô nekada
Za dom mili svoj? . . .

Kad Hrvatskoj nebesa će
Blagi darit mir?
Kad li naša domaja će
Sloge slavit pir? . . .

Kad pod s'jenom st'jega sveta
Rod se sav će sbrat,
Da Evropa ta opeta
Bude za nas znat?!

Kad od naših vrelih žala
Do Dunaja tam
Kud Hrvatska njegda sjala,
Sjat će opet nam?...

Kad slobode sunce milo
Ogrijat će nas?
Kad li pleme naše čilo
Čuti spasa glas? —

Kad u Boga Vjera živa
Usplamti u njem:
Hrvata nam eto diva;
Spasa rodu svem!

NAPR'JED!

S Bogom napr'jed stupaj, rode,
U plamenu osvetnomu!...
Znakom Vjere i Slobode
U stijegu kršćanskomu
Napr'jed stupaj svedj u boj
Za krst, za dom mili svoj!

Nek se roče hude čete,
Da unište prava naša...
Jalom pakla neka pr'jete
Silom strti moć krstaša...

Napr'jed stupaj! Sam je Bog
Na obranu prava tvog.

Nek slobodnjak Vjeru ruši...
Neka čifut s vragom radi...
U razbludi nek se guši
Sveznadarac golobradi...
Napr'jed! Božjeg gnjeva plam
Spržit će ih u prah sam.

Napr'jed! Zora tebi rudi,
Dan pomalja spasa tvoga...
Na život se Hrvat budi
Od mrtvila zlokobnoga.
Napr'jed stupaj sad u boj
Za Krst, za dom mili svoj!

NEK SE... L'JEVA!*)

Jadom toči kras i čar,
Trnjem ruža bode,
Mrzne plamom sunca žar —
Narod bez slobode.

U boj, kada grmnu Ti,
Roda za čast svoga...
Hrvati se vesnu svi: —
U boj, u Ime Boga!

Hrvat juri na sav mah
Preko r'jeke Drave —
Smrti mi ga nije strah,
Nit mu žao glave!

Pa gdje junak dopro jest,
Bješe slave... krvi...
Gdje mu ruke mahnu p'jest,
Ruši sve i mrvi...

Visoko se vije st'ieg
U rukama bana!... —
Šta ne ote mrak i b'jeg,
Osta crvim hrana...

Blisnu krune opet sjaj,
Mir carstvu u svemu — —
Oh, pa za to vječni vaj
Nam'jenjen je njemu...

Glavom mu se vije trn...
Negvam noge spête...
Dvor zastrô mu veo crn...
Grozno li se svete...

Hrvat li je srtô mr'jet
Za dom i za kralja:
Azijatac sad da klet
Po kalu ga valja?...

Poprskano krvlju sve
Strgô mu od'jelo...
Vaj! da sv'jetu svemu se
Nago kaže t'jelo...

Na vješala, riče vrag,
Penjite ga, sada!...
Neka mu se zatre trag...
Nek Hrvatska pada...

Ljubavi li to je har
Vitežka za djela?...
Gdje pravice mrva bar
Krv za roda c'jela?...

Al gle! još mu grabi vran,
Mač u ruci s'jeva:
Za slobodu — grmi ban —
Nek se krvca l'jeva!

*) Pred spomenikom Jelačića bana.

ZA VJERU I DOM.

Odkad divni rod Hrvata
Na jug pao sa Karpata,
I na Jadru obrô blagu
Postojbinu sebi dragu:
Na sv'jetu je viko tom
Mr'jet za Vjeru i za dom.
Na zreniku sv'jeta svega —
Gdje Providnost stavi njega,
Vječite mu da odluke

Nad ostale vrši puke —
Stoji, spreman dušom svom
Mr'jet za Vjeru i za dom.
Kô na svetoj oganj Gori,
Plameno mu srce gori,
Sv'jet da mračni plamom sije,
Žarom ladni sv'jet da grije...
Da na sv'jetu rado tom
Mre za Vjeru i za dom.
Tvorac isti htjede neba,
Evropa se kad skoleba,
I kad zdvojno zaleleca
Pri najezdi kruj-mjeseca,
Da na sv'jetu slavno tom
Mre za Vjeru i za dom.
U strašnome kadno boju
Ovjenčao glavu svoju,
Genij kliknu njeg Kršćanstva
Spasiteljem čovječanstva —
Što na sv'jetu sam je tom
Mrô za Vjeru i za dom.
Al' junaka od Providi
Evropa se gospa stidi...
Varvar da je, avet sv'jeta,
Razma krsta, gori od pseta...
Dà, jer dušom on je svom
Mrô za Vjeru i za dom.
Nek se huda stidi, neka!
Nju odmazda grozna čeka
Od nebesâ — a Hrvatu

Ne ugrabi krunu zlatu,
Što j' na sv'jetu v'jekom tom
Mrô za Vjeru i za dom. —
Junak sv'jeta on je prvi,
Blage ćudi, vruće krvi;
Dvoličja ga trag ne ruži,
Nit sebičja pošast kuži;
Nit na sv'jetu haje tom
Što za vjeru mre i dom.
Hrvat — ini ne kô puci
Što s' na tudjoj tove muci —
Zadovoljan je o svomu
On na domu čestitomu.
A za Vjeru i za dom
V'jek na sv'etu mr'jet će tom!

*

Mr'jet će Hrvat — a nebesa
Na uzdarje dati njemu
Snage vraga svog da splesa...
I na pragu da svojemu
Vjerom štiti domak svoj
Prot najezdi svačijoj.

BISKUPU MAHNIĆU.

Slava Tebi, oj junače velji,
Na braniku Vjere nam i praga!
Tebi slava, jer po našoj želji,
Ljutog roda skršio si vraga...

Lovorika, što no kruni glavu
Zatočnika hrvatske slobode,
Dok godj ljudi po zemljici hode,
Pobjede će spominjat Ti slavu.

Kô u bistrom zrcalu će u Te
Pokoljenja ogledat se pozna
Na vitežka bodreći se djela.

Robstva s Tobom lišit nam se pute...
S Tobom kob se nama m'jenja grozna...
Slava! kliče Hrvatska Ti c'jela.

PRED SLIKOM MAJKE BOŽJE TRSATSKE.

Dolazimo, Majko, pred Tvoje lice —
Gdje negda Kuća bila je Tvoja, —
Dolazim, Majko, i padam nice,
A smjerno duša šapće Ti moja:

Kraljice divna, svih nas Hrvata,
K nama obrati oči te mile!
Hrvatsku štiti najezdne sile...
Vječitog r'ješi nam čvor inata...
Milena Majko, v'jekom nas kr'jepi, —
Nebeski užgi u nama žar;
Duh nek se vine gor' u raj l'jepi,
Rajski da zrije Tvog lišca čar!
Ti Majko, srca nam ujedini;
Ti sv'jetom puti nas u istini;
Ti s neba željni daj nama mir;
Ti nas sve vodi na vječni Pir!

*

Nek grane, Majko, sunce već nama,
Hrvat da klikne novog sred hrama:
Tebi bud' slava i Sinku Tvomu,
A sreća sjala narodu momu!

HRVAT NA GROBU SV. ANTE.

Hrvat željno na Tvoj grob je pao
I srca se želji odazvao,
Da bi Moći poljubivši Tvoje
Utješio b'jedno srce svoje.

Hrvat vruće evo Ti se moli,
Pakla sili v'jekom da odoli;
Tragom svetih da hodi u vjeri,
U ljubavi da se s njima mjeri.
Hrvat moli za braću si svoju,
U strašnome da ih štitiš boju,
Da im duha Ti udahneš svoga
Nek v'jek sl'jede Sveca Asiškoga.
Hrvat Tebe za Hrvatsku moli,
Zv'jezda sreće nek joj se pomoli,
Nek ju Božja svemožnica ruka
Tisućljetnih oslobodi muka...
Hrvat moli za Hrvatsku dragu,
Pokosnome moć nek skrši vragu;
Trnov v'jenac neka snimi s glave
Divnoj kćerci naše majke Slave...
Hrvat pita: Junak sv'jeta prvi
Nijel' dosti već prolio krvi
Za Evropu tu gr'ješnicu staru,
Za Krst sveti u ljubavi žaru??
Hrvat vapi vječnu Pravdu neba
Nek Hrvatskoj dade, što joj treba;
A nada sve roda svega slogu,
Da slobodu izvojšti u Bogu!

TREĆORETKA SV. O. FRANJI.

O, moj Franjo sveti,
Oče moj predragi,
Svrni pogled blagi
Na me Tvoju kćer.

Kad napasti sila
Smrću duši pr'jeti:
Nek Tvoj pogled sveti
Obrana je njoj.

Izprosi mi, Oče,
Božju milost duši
Da se otme tmuši
Duha zločestog.

Daj, mili moj Oče,
Što god meni treba:
T'jelu malo hljeba,
Duši l'jepi raj.

Daj nek duša moja
S Isusom se druži,
I vjerno mu služi
Svaki žića čas.

O ljubavi neka
Sa Isusom sbori,
I nek v'jekom gori
U ljubavi s Njim.

Nek srce se moje
Na križ sveti popne
Uz Isusa propne
Da s Njim umrem ja.

PJESMA
O
VANREDNOJ SVETČANOSTI
U KOZICI 1907.

Bože mili, na daru ti hvala,
Kad dočeka i ovoga dana,
Da ja vidim što vidio nisam
U Kozici selu ubavomu.
Jutros rano prvo zore b'jele
S brda, s polja puške zagrmile
Avaz dajuć na sve četir strane:
Muško, žensko neka se ustane.
Pa nek hrli k hramu Kozičkomu,
Strahobožno a u srcu svomu,
Da proslavi Sveca velikoga
Svetog Antu odvjetnika svoga;
Koga štuju svi narodi sv'jeta,
Koji daje što se od njeg pita:
T'jelu zdravlje, a spasenje duši,
I grješniku milost da se skruši,

Sklad u domu, napredak u blagu,
Nasladjenje u svomu porodu,
Izgubljene da se nadju stvari —
Sve što srce žudi nam i mari.

*

Ištom žarko ogranulo sunce
Biokova lomnog na vrhunce,
Kad evoti kita i svatovi,
Kâ da na pir i veselje juri.

Juri kita odasviju strana
Mužka, ženska kô cv'jeta ubrana,
Vedra lica, srca razdragana,
Zanešena i kô očarana.

U misno se sve obuklo ruho,
Okitilo ružom i ljiljanom;
Nad njima se viju trobojnice,
Oni poje pjesme nabožnice.

Vrvi narod od Vrhgorca grada,
Od Imockog i od Zavojana,
Od Hrašćana, Župe i Slivnoga,
Stilja, Plavče i kršnog Primorja.

I od one zemlje Ercegove
Listom narod sletio se amo,
S ostalijem ter se pridružiše,
Da je slave Svecu još i više.

Momci lete i djevojke bose;
Majke čeda u naručju nose;
Starci kroče, a i bâke pruže,
Hromi, sl'jepi ka njima se druže.

Što u selu Kozici je živa
Veselo se sve tamo odziva.
Množ naroda kad se okupilo,
Pribrojit ga težko biti bilo.
Sa brda se zagledale vile,
Zagledale, pa se i čudile!
Al' što bi se tom čudile mlade,
Kada Vjera tvorit čuda znade.
Po tom narod ušao u crkvu
I u crkvi eno ugledao
Svetog Antu Božjeg ugodnika
A mogućeg svoga zaštitnika.
Vješta ruka, što bolje umila,
Umjetnički njeg je napravila:
Milo lišce puno rajskog čara
Bi reć plamti od ljubavi žara.
Zive oči bi reć u sv'jet zriju,
Ljubka usta eno mu se smiju.
Eno, brate, kô da progovara,
Kô da nudi svim nebesnog dara.
Divna Sveca, sve mu je pristalo!
Na ruci mu Isus djete malo:
U narod se razgledalo milo,
A u sveca prstom upačilo:
Gledaj, puče, što je zadobio,
Jer na sv'jetu mene je ljubio;
Ako želiš ljubav srca moga:
Sljedi stope odvjetnika svoga.
Majku moju Ante je ljubio,
Tragom njenih krjeposti hodio:

Ljubi, sljedi i ti je u svemu,
Raj će liepi dat ti kô i njemu.
Kano rosa što se s jutra blista,
Duša tvoja nek je vjekom čista;
Kô ljubica u šikarju plava,
U ponizju neka ti je slava.
Vjera sveta neka ti je tvrda,
Pa se ne boj svih paklenih srda;
U me sama uhvanje postavi;
Junak budi moga križa pravi.
Križ je Ante moj grlio sveti,
I snjim pakâ nadjačao kleti:
Križ moj grli i ti puče mili,
Da paklenoj svedj odoliš sili.
Za te krv sam kô za Antu lio,
Za te na križ ja prikovan bio,
Čašu gorke iskapîo muke,
Od krvničke zaglavio ruke.
Ante sveti koristit se znao,
Smrti moje plodove ubrao;
Njega sljedi berući plodove,
U nebeske vinut ćeš dvorove.
Tako Isus bi reć da će r'jeti,
I kô da se jošte k tomu pr'jeti:
Tko svog Boga od srca ne ljubi,
Slavu Božju za uv'jeke gubi. —
Puk kad vidi milog Sveca lice,
Od radosti obori suzice,
Predanj kleče i od srca kliče:
„Da si zdravo Božji miljeniče!

„Blagoslov nam s tobom došâ s neba!
„S tebe će nas Bog sve milovati,
„Vrh nas blago milosti sipati,
„I obilnost svaku nam davati;
„Gasit munje, galiti nevere,
„Zlo naudne tišati vihore,
„I po nebu razganjat oblake
„Da ne tuče krupa vinograde;
„Od bolesti branit će nas kužne,
„Kuge, rata, od glada i žedje,
„Mržnje, zlobe, zavisti i jala.
„Psosti, kletve, i od svijuh zala;
„Tihu rosu sipat nam s nebesa,
„Da plod stostruk dadne podvornica,
„Da zaklasa bjelica pšenica,
„Dobrostojno da žive Kozica;
„Sviloruno obliznivat krdo,
„Nek vesele pastire nam janjci.
„S tebe Božji nam blagoslov snići,
„I berićet u košu i toru!"
Za tim mignu fratar Fra Andrija
Na dvanajest obranijeh druga,
Oko sela neka Sveca nose,
Neka nose i blagoslov prose.
Nose momci Sveca izmjenice,
Za njim kroče mlade djevojčice,
Tiho kroče a gledaju nice
I mole se Svecu u krunice.
Puške grme, odligaju st'jene
A iz duše k nebu uzdah vine:

„Blago selu i u selu puku
„Kom' će Svetac blažit jad i muku!"
Odkad žarko ovda sunce grije
Tog se čuda još vidilo nije;
I odkad su u brdim nam vile,
Takvog slavlja nisu doživile.
Nego valjda u vremena davna
Kad Hrvatska bila nam je slavna,
Kad je ljubav u srcu nam cvala,
Bratska sloga u šir kraljevala.
Do nebesâ ore pjesme glasi,
Do nebesâ prodiru uzdasi;
Od milinja ganu se i st'jene,
Vapaj puka kad u nebo krene:
„Ante sveti, Oče milostivi,
„Užgi srca u plamen nam živi,
„Da ljubimo i slavimo Boga
„Isukrsta Spasitelja svoga!"
Nakon duga dva debela sata
Znojna lica a vesela srca
Množtvo stiže okle se i diže,
Kako stiže u hramu se sliže.
Misu štije župnik od Kozica
A dvore ga braće mu dvojica,
Odpjevaju misnici i djaci,
S njima slažu mladi Krajišnici.
Po Vangjelju svak kô n'jem je stao
U Fra Andru pogled svak uprao,
Da ga sluša kako Sveca slavi,
I razlaže o svetoj ljubavi.

Kako Isus Antu je ljubio
Dok je jošte na svijetu bio,
Pa kako mu Ante odvraćao,
Da veliki Svetac je postao.
Kô što pčela sok iz cv'jeta srče,
Isusovih on iz rana sao
Slasti rajske i ljubavne čare
I nebeske sve otajne dare.
Kô dvi kaplje kad se voska sliše,
Srca im se u jedno stopiše:
Ante sveti u Isusu staše,
A u Anti Isus pribivaše.
Nit što misli van o Bogu svomu,
Nit što veli van o Bogu svomu,
Nit on žive van o Bogu svomu,
On u Bogu a Bog bje u njemu.
Čestokrat ga Isus pohodjaše,
Božanstvenim rukam milovaše;
S njim obćiše, i njega ljubiše,
Kô čedašce majka još i više.
U nebesa duh mu nosijaše
Gdje s Angjelim hvale uzdavaše,
Gdje otajna njemu odkrivaše,
Rajskom čari gdje ga opajaše.
Moć mu dade tvoriti čudesa,
Da se ista snebiše nebesa,
Kakva čuda Ante sveti tvori
Sa obale i kad ribam zbori.
Pred očima ljuta nevjernika
Tvrdonadu nagovori mazgu

Stvoritelju da se klanja Bogu
U presvetoj otara Oštiji.
U naručaj naše Vjere svete
Tvrdoglave privede zašlace,
Bogu prige razbludne grješnike,
Zulumčare, divlje razbojnike.
Na glas Antin — čuda nevidjena!
Iz grobova poustaju mrtvi,
Da svjedoče i od bezdušnika
Obrane mu oca pravednika.
On toplace vadi iz dubinâ,
Padajuće kipe iz visinâ
Uzduh drži i lak' k zemlji spusti
Zavape li „Ante sveti!“ s ustî.
On milostiv oslobadja duše
Bjesomučne od paklenog gjavla;
More kroti, razgoni vjetrove,
U dno pakla on tjera vragove.
Pred njim n'jemi stahu zloričnici,
Pred njim drhću mekoputenici,
Jogunice s lica zemlje hara,
Izeline on u prah obara.
Dobri Bog mu još krjepost udjeli
Smrtne rane da on mahom cjeli.
A šta igda ikomu zakrati:
Kad sluh gluhim a r'ječ n'jemim vrati!
Al' nada sve dar mu Isus dade,
Da poklene on nauke steže:
Da nas štiti i oda zla brani;
Da grješnike skruši i sahrani;

U Krstovoj svak da živi Vjeri;
Svud da Božje carstvo se razširi;
Boga dragog svi da ljube ljudi,
Da ga ljube, da se ne izgube...
Oj, Kozički moj mileni puče,
Ti sad imaš rajskog mogućnika,
Ti s ponosom, sretni se nazivlji,
Što ga imaš za svog odvjetnika.
Kô angjeo nad vratima raja
Nad tobom će Ante stražu bditi,
I kô s kraljskog kralj pr'jestolja svoga
Djelit će ti dare i milosti.
U valovih uzburkana mora
Od poplave nevjerstva i strasti,
Predhodnica nek ti bude zv'jezda
Živa Vjera da ti bude cvasti.
On te branit od duha opaka,
Od poganog ledenog nehaja,
Od slobode naših „Slobodnjaka",
Od bezboštva mladih „Naprednjaka".
U krjeposti nasljeduj ga, puče;
U ljubavi Bogu vjerno služi;
U čistoći njemu se priliči;
Moli mu se vruće i utiči:
Nek u rajske on te vodi dvore,
Gdje te kruna vječne slave čeka,
Gdje ćeš Boga ti ljubiti svoga
Boga ljubit i uživat v'jekom!
Jošter njima besjedio bješe
Kako ljepu sreću imadiše

Što nabožnost hruha spostaviše,
Što će sitit ubožave naše.
Ter u svakoj potrebi i b'jedi
Duše, t'jela ili ine stvari.
Slobodno je uteći se njemu
Da ti želju ispuni u svemu.
Dost ti budi u srcu začeti
Da ćeš Svecu za kruh dar prin'jeti
Ako ti se on ljubezniv smili
I željanu milost ti udjeli.
Nije Ante ko Sveci su ini
Štono proscim običajno djele
Tek za darom Božje milosti —
Već dar ište pokle te usliši.
Pokle milost svoju ti ukaza,
I od čuda koga zaiskana
Bješe prošnja tvoja uslišana;
Pruži ruku „za kruh" b'jednom puku!
Divan govor svakoga zanio,
I nebeskom slašću napunio:
Dobre duše l'jepo ukrjepio,
Na pokoru opake prignuo.
Posli mise još se puk molio,
I zavjetim svog Sveca kitio,
Moći svete žarko celivao,
Iz dna duše ter mu zavapio:
„Smiluj nam se o Antune dragi,
Pogled svrni s neba na nas blagi,
„Usliši nas u našim molbama,
„I pomozi u svim potrebama,

„Izbavi nas Ti od zla svakoga,
„Izprosi nam od Boga dobroga:
„Da nam gr'jehe milostivo prosti,
„Da umremo u Božjoj milosti!!!“

* * *

Pokle narod pokrjepio dušu,
Na zelenu rudinu je sio,
U debelom pod hrastima hladu,
Da b' i svoje nahranio t'jelo.
A Franjevci i braća misnici
I od sela prve uzvanici,
Ka župniku kitna družba pala —
Komu budi od sveg srca hvala!
Veselo je sve za sofrom bilo;
Antu svetog i tu spominjalo:
Neka duša, dok se t'jelo hrani,
Tajne mane od nebesa mami.
Zvečale su čaše i čašice,
Orile se pjesme i zdravice,
Tužnoj majci velikoj Hrvatskoj,
Bratskoj slogi i ljubavi dragoj.
Po tom družba izljubiv se čarna
I vesela i vrlo ubavna
Podje k svomu domu pjevajući,
Sveti zavjet u srcu noseći:
Svedj štovati svoga odvjetnika,
A Hrvatsku ljubiti do v'jeka,
Strašnoj boli tražiti joj l'jeka...
Kog će naći kad se srca slože —
A Ti mili daj pomozi Bože!

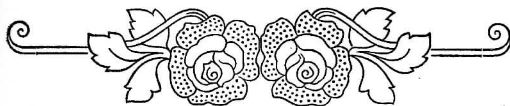
POPJEVKA.

Onamo je gori
Povrh svi nebesâ
Tvoritelj čudesâ
Ante Svetac naš.
Uprosimo Njemu
Naše pjesme glase,
Duboke uzdase,
Želje srca svog.
Ti si, Ante sveti,
Svima drag i mio,
Da bi svak Te smio
Svecem svojim zvat.
Ime Tvoje sveto
Od zla brani dušu,
Tjera pakla tmušu,
Hudi tare sv'jet.
Tvoje biće drago
Srce razgovara,
U ljubavi zgara,
Uznosi u Raj.
Pred Tvojim otarom
Car bo krunu skida,
Bonik rane vida,
Progovara n'jem.
Ah, tko je na sv'jetu
Utekâ se k Tebi
Da milostno ne bi
Utješio njeg!

Svi bo sv'jeta puci
Slave Te i štuju,
I u zlato kuju
Tvoj još jezik živ!
Materino zlato
Sklapajuć ručice
Upire očice
U kip sveti Tvoj.
Djevci Te i djeve
Smjerno pozdravljaju,
Na poklon Ti daju
Cv'jetak djevstva svog.
I mi, Ante sveti,
U ljubavi žaru
Na Tvome otaru
Polažemo dar.
Polažemo, Oče,
Dušu, srce, t'jelo:
Naše biće c'jelo
Nek je Tvoje v'jek.
A Ti, Ante sveti,
Daj nama u boju:
Milost svetu svoju,
I blaženstva Raj!

BOG I ČOVJEK.

I.

PRVI GRIJEH.

Bože mili, l'jepa raja!
Zelen-gore njega krune,
Milmirisno kiti cv'jeće,
Miloduhom kadi voće,
Osladjuje potok meda,
Izvor-voda oživljuje
Četirijû bukom r'jeka,
I vjetrića šumom tihih,
I ptičica skladnopjevom,
Zviždom zmaja,
Lava rikom,
Raznolikim zv'jeri klikom.
Eden krasni — al' krasniji
Gospodar mu bješe čovjek.
Čovjek divni, Bogoliki —
Rukodjelo ponajljepše
Samotvorca, višnjeg Boga;
Iz utrobe zemlje mati

Zam'jeseno, sačinjeno,
Ukrašeno, nadareno
Vrsnoćama sama neba,
Da razloži, misli, sbori:
Srodan duhom Angjelima,
T'jelom zemnim stvorovima,
Kralj i kruna svem što ruka,
Iz ničesa, Višnjeg stvori;
Na lišcu mu mladost cvati,
A na čelu milost blista
Veličanstvo i ljepota;
Ljubavi ga iskra grije,
Uzvišenu pamet k tomu
Sjaj razuma razsvjetljuje;
A sloboda draga i sveta,
Previsoki dar nebesa,
Odlukama da mu vlada.
Čovjek divni — divi mu se nebo!
Nebo divi — al' pakô zavidi.
Po l'jepome Eden-raju
Adam s Evom šeće;
Eva krasno bere cv'jeće,
I u v'jenac čaran kiti,
Vjerenika s njim da kruni.
Šetaju se i dive se
I raskošju i ljepoti
I milini i krasoti
Rukosada divna Božjeg.
Šetahu se — i već bjehu
Na domaku k uzoritu,

K čarobitu stablu štono
Bujno posred Eden-raja
Jedre svoje stere grane.
Divno stablo i nehote
Primami im pogled oka,
A pripeka žarkog sunca
I sklone ih da počinu
Pod debelim stabla hladom.
Pa će Adam — ko očaran
Ljepotom si tog stvorenja,
A zanešen vas dobrotom
Stvoritelja — kliknut Evi:
Života je stablo ovo,
Tajne moći u komu je,
Ko ga žije da v'jekom ne mrije.
— A što ono — zape Eva —
Ondje iznad ružin-busa
I ljubica i ljiljana,
U krasoti i u čaru
U bajnome u Edenu
Man ćeš tražit nalik njemu.
Vite mu se giblju grane
Pod težinom čarna voća
Razom cv'ječa!
Oko vlači, srce čara,
Mami da se rukom dirne,
Da se dirne, zamirisa,
I pijukne čara kap mu.
— Oj, mani se, ženo mani
Voćke „Znanja zla i dobra",

Blagovati koga nama
Brani nebo . . .
Evo pamti, pazi, Evo,
Da se ne bi ti mašila —
Žrtvom strašne smrti bila.
Reče — i vesel gre po raju.
Osta žena zamišljena . . .
Zatravljena . . . izgubljena — —
U to i sunce bje na podne
Prvog dana u Edenu,
U gustome kad u grmu
Šušne — i eto kroz v'jenčiće
Mirisavog zelen-cv'jeća
Pomoli se zmije glava.
Krasna zmija našarana
Ognjenijem sa prugama,
Ljuskom zlata olaštena,
I biserom sva osuta,
Na glavi joj plamti kruna,
Plamti kruna od alema,
Kano pramen rujne zore,
I ko zdraka sjajnog sunca,
Divna, mila i ubavna
Materino kano zlato,
Naslonila l'jepu glavu
Zlatoliku na jabuku.
Kad al' ženi občinjenoj
Od ljepote, slovit stade — — —
Tajnu kaže — i kad kuša,
Da su bozi od ubozih . . .

U to i zubom trovenim kida,
I jabuka nudja ženi — =
— — — — — — — — — — —

I drhtne prvo b'jedno srce,
I „evo“ prvi ču se s usta,
I s oka prva kanu suza,
I misô prva
Duha shrva:
Da ne smlavi te samu tuga,
Poišti brže plačidruga. —

I kako zmija s Evom poče,
Sa Adamom Eva doče.

S Bogom raju!
Oj ljepoto oj krasoto
Covječanske duše s Bogom!

Vedra kao sjaj-danica,
Čista ljiljan kano b'jeli,
L'jepa kano Angjeo s neba,
Slika živa sama Boga,
S' sokom gorke od jabuke
Pravednosti v'jenac gubi
S glave, s pleća halju slave . . .
Nujnu kô sred grobne tame,
Bez ljubavi žara,
Bez milosti dara,
Razma same
Do u Boga nade,
S potomčadi skrha se i pade
U vječitog robstvo gjavla. —

„Van iz raja — grmi nebo —
Pre neg' Djeva,
Nova Eva,
Gadnu sgnječi glavu zmije,
U raju vam mjesta nije".
„Van iz raja
U dol vaja!"

*

U šir sv'jeta —
Sudbo kleta!
Strašne smrti
Puše dah . . .
Rubi glave,
Poput trave
Kosca mah.
U šir tvori rasap, jad,
Krupni njivom kano gràd.
B'jesna nogom kamo trê,
Ruši, mrvi, ništi sve . . .
Vrag se smije . . .
Vražje pleme
Zlobe sjeme
Diljem sije . . .
Vrag se smije . . .
Plije . . .
Bere . . .
Zuje i ždere . . .
Vrag se smije —
Dovjek li tako
Čovjek će vragu
Biti na sm'jeh?

II.

OKAJANJE I SPAS.

V'jekova tisuć
Bludio čovjek pustarom sam,
Plakao grozno, ronio suze,
Pružao ruke nebesim' pram',
„Smiluj se — tužan vapio — Bože!"
Kô i gorskoj kad ptičici
Nesmiljenik sgrabi vojnu:
U pustoš se skriva stravnu,
S sobom sama u samoći
I u dnevu i u noći
Da boravi i da kuka,
Cvili, jadi i nabraja
Bol i tugu uzcviljena
I nujena teško srca.
O rosi nebo,
Željnika rosi!
Od Djeve srca
Silom Tvog Duha
Nek cvane Plod,
Krvlju da s križa
Adama l'ječi
Propali rod.
I gle! već usta
Od uzdah' gorkih
Spekla se Evi,
Od jauk-plača

Primukô glas,
K nebu v'jek prte
Smrčale oči,
Bez suze —
Tuga ih uze —
Kad evo tihi
Vjetarac duhne,
I šaplje:
„Spas!"
Nebo obra
Mudrosti hram:
U hip kad čistom
Ozgora zrakom
Isus se zače
U Djevi nam!

*

Nebo i zemlja
Ruke si daše,
I mir obraše
Žarkim cjelovom.

*

Grozotnog Hada drhtnuše jazi,
I škrine strašno pakleni vrag,
Iz čampra kada pl'jen mu se ote,
Kad robstvu zame dovjek se trag.

*

Trag se robstvu zame . . .
Al' nevjere sjeme
Bačeno u pleme
Čovječansko kli' . . .

Trag se robstvu zame . . .
Al' sloboda huda i kleta
Na tron sjeda
Da opeta
Vaj i b'jeda
U sv'jetu se javi,
Čovječanstvu da radi o glavi.

*

Gdje s' istine sunce gasi,
Žar ljubavi sv'jet ne krasi
Gdje pravici mjesta nije,
U sam Had se svijet vije,
Kupu zalâ,
Ko od jala,
Na dušak mu vajan pije . . .

*

Sv'jet se grdi
U gnus topi . . .
Sv'jest mu popi
Mamna čar,
Putenoga ognja žar.

*

Sv'jet u vajni
Mrak se vlači . . .
Duh mu kvači
Pakla moć . . .
Sv'jet u jadni
Jal se širi . . .
Zavist piri . . .

Zloba-kuga,
Lažoguba
Silom srne . . .
Vražtvom grne . . .
Mir se ruši . . .
Sv'jet u krvi duši . . .
I na brata brat
Rukom ~~šire~~
Život diže —
Vječni rat.
Ah! gdje smrca luč se Vjere,
Covjek biva gorsko zv'jere.
Gdje s' dom gradi na sebičju,
A doma se na dvoličju
K nebu diže krov:
Hadski tamo z'jeru rov:
Tam' nepravde žezlo vlada;
Tam' pravednik v'jekom strada;
Tam' slabijeg jači robi;
Tam' se pravo krni, drobi . . .
Tam' podliku nose čast,
Dotepuhu ruči vlast . . .
A gdje mâmi sv'jeta huda
Trag se javi:
Tamo, tamo sve i svuda
Smrt si davi.

III.

OBMAMA SV'JETA.

U mladosti cv'jeta —
Da bi nebo milo
Vječno oprostilo —
Zadjoh s puta ja.
Pustovi u gluhoj
Duša mi se nadje . . .
Kad al' zv'jezda zadje,
Nebo zastr'je mrak.
Proz mrak gromi tutnje,
Proz mrak munje bl'ješte,
Proz mrak bi rek vr'ješte
Dusi pakla zli.
Al' što nazr'jet da se
Sred bljeska i mraka,
Strahovitog znaka —
Višnjeg Boga prst.
Prst, što piše, Bogu
Izgubljenoj duši:
„Il' se jadna skruši,
Il' si paklu pl'jen".
Joj! u strahu krene
U sv'jet ka' bez daha . . .
I, oh! već bez straha
Nadje se u hip . . .
Sv'jet se ljubko sm'ješi,
Kruni ružicama,

Noša na rukama,
I pjeva u glas.
„Eh! veselo, mladče,
Proljet eto cvati,
Život nam se zlati,
Srce srče čar“.
„Glej, naravi mati!
Što li ruke širi . . .
Što li njoj se miri
Iz njedarca vonj“.
„Ono voće krasno
Puno j' sladkog čara,
Razma onog žara
Što nam život da“.
„Pa što vir romoni,
Slavulj što žubori,
Sve to, sve to sbori:
Ovdje ti je raj!“
„Raj — gdje život, mladče,
Ružicom miriše;
Raj — gdje ljubav diše;
Raj — gdje žiću c'jelj“.
„C'jelj u sjaju zlata,
C'jelj duha u časti,
C'jelj t'jela u slasti,
C'jelj žar sv'jeta žit“.
„U slobode krilu,
Gdjeno srce gori,
Kô ptici u gori,
Prosto nam je sve“.

„Dok godj smo ovdjeka
Nek uživa t'jelo —
Onamo zac'jelo
Nema slasti već“.
„Sad je, mladče, hora
Nektar da se pije,
Ambrozija žije,
Srče grozda med“.
„Pa tko igda, mladče,
Sprotivit se nama?
Tko li željicama
Srca mah će spreć?“
„Mniš, da slovo ono
Nas zakona veže?
Il' da sav'jest steže
Mah slobode nam?“
„Ništa, ništa, ništa
Ondje se ne krati:
Gdje tvar nam je mati,
Otac vječni prah“.
„Vječne duh nam misli
Ne taru, ne taru;
A za vjeru staru,
Briga nas je baš“.
„U vječita, mladče,
Nek se uzda lùda!
Ovuda i ovuda
Uživa se raj!“
„A što ono mladče
Nazarenci baju

Tam' negdje u raju
Da bje njegda Bog?"
„Sanje, sanje krasne
Sredovječnog v'jeka
Štono ju iz pr'jeka
Novi shara v'jek".
„V'jeku u novome
Novo sunce sije,
Nova ljubav grije,
Sve je novo, sve".
„Um Boga ne trpi,
Nebom se ne gubi,
Gdje se žarko ljubi
Naše nebo — sv'jet".
„Božici razumi
Bajka lje ne prudi,
Samrtni da ljudi
Živjeti će v'jek".
„Nà, misô će živjet
Nu velje nam dive —
Ka' na uzor-žive
Janušić-Ferere".
„Al' živjet prek' groba
Vječitoj u slavi
Gdje Bog je ljubavi,
Rajski mn'je gdje p'jev?"
„Niš — što sluh ne ćuti,
Niš — vid što ne zrije,
Niš — što nije, nije
Umu na dohvat".

„Tam' na rakom, mladče,
Vječni prah je samo...
Uživaj der amo —
Trbuh nam je Bog".

*

„Zora rudi... Doba je burno
Prevrat sv'jetom vlada...
Izkolit se mora, mora
Ferercheva nada..."
„Zora rudi... S Pireneja
Mač i oganj sja...
Čovječanski duh se trže
Vječitih iz tamâ..."
„Zora rudi... S Pireneja
Bukti ognja plam...
Vatikanu gordom ostat
Spomen klet će sam..."
„Zora rudi... A predstraža
Jatagana brusi...
Da se makne sv'jeta medje —
Lavski grme duši...
„Zora rudi... Krvavome
Nebo je u žaru...
Prah miriše... Srda klikti:
Smrt tronu, oltaru!"
Zora rudi... S Pireneja
Sloboda se zri... —
Zora rudi... Nema Boga — —
Bogovi smo mi!"

Et' nad Boga sama
Uspinje se hôlo
Sićušno i golo
Crvče zemljano.

*

Sloboda! Sloboda!
Na sva usta kriče . . .
Prem istu se smiče
Strasti rabujuć . . .
Sloboda! Sloboda!
Razdrta je ona krpa,
Goljet kom se da ukrije . . .
Sloboda! Sloboda!
Ali onom jao
Tko nebi i pao
Na tleh pred njima.
Sloboda! Sloboda!
Krilatica stara —:
Gnusa da se pije
Iz punog pehara.

* * *

Man su čari sv'jeta,
Kupa man je meda,
Gdje se vazda preda,
Grize srce crv.
Man, gdje pakla sama
Gnjev se b'jesno sije,
A viš glave sije
Ljuti Boga mač.

One sv'jeta čari
Zlatnoj su u čaši,
Pa koji se maši.
Otrov pije sam.
O koliko puta
Primiv je k ustima
Strašnijem prstima
Smrt svoj sgrabi pl'jen.
Liš što u očaju
Rad o niti gine,
Kad nož u sê rine,
U glas saspe c'jev. —
Bježi, dušo, bježi
Daleko od sv'jeta,
Da i tebe kleta
Ne zadesi kob.

IV.

MOĆ VJERE.

Vjera, Vjera dar je neba!
U mračnosti ovog svijeta
Jasna zv'jezda zrakom koje
Umrlik se k nebu puti
Biser skupi, i kog lako
Na ograšju sv'jeta huda

Izgubiti i na v'jeke
Nesretnikom bit, i plutat
Bez života i bez cilja,
Da kô ladja bez kormila
Uzburkanom a na moru
O greben se tvrdu skrha.

*

Teško onom tko vjeruje
A po Vjeri ne djeluje,
Porug vjere nedvojbeno
Osvetit se strašno njemu.

*

Tko si Božji, na bojištu
Krstovome s Belijalom
Mać ne smiješ i obazdr'jeti se,
Duhom klonut — pa i krvca tekla
Iz ljutijeh, dok god čelo, rana,
Lovor čelo ne okruni divno.

*

Kako m'jena i borba je stavna
Na tom sv'jetu s Krstom Belijala,
Kanlejasa, Nathanom i Koste,
Trstenjaka, Murri-a, Kombesa,
I inijeh Vjere ubojica,
Što s' naspuću s nečastivim gordo
Nju iz ljudskih istrgnut srdaca,
Da na stazi života im zala,
Bilo prosto sve, bez prigovora...
Al' dok bude sv'jeta i vijeka

boj će biti... A vjera će draga
Lovor brati — vraga nestajati.
Dá, na Vjeru sv'jet neharači
Juriš čini... bez koje mu,
Kazna Krsta, svijetla nije.

*

Vjero, dare neba sveta,
Ti obnovi lice sv'jeta,
Razbi hudog robstva negve,
Proročišta stre sotonska,
Idole im smrvi, hrame
Pogane im é obrati
U velebne Crkve Božje.
Vjero sveta, ti jedina
Rumenom si krvlju djece
Starog opra gnus vijeka;
Lovorikom i okruni.
Isusove pobornike
U vječnome carstvu slave.
Vjero sveta, ti upiri
Ugašenu luč prosvjete,
Objeručke u sv'jet razsu
Iskre znanja i um'jenja.
Vjero slavna, ti prileti
Nebotične gora vrhe,
Prodri ledne u ravnine,
I prijezdi vrele pjeske,
I priplovi sinje more,
I obleti i okiti
Krug zemaljski drvom križa.

Vjero sveta, umrlomu
Jedini si Vodj putniku,
Pravcem što ga vodiš, učiš
Kako da se b'jednik kloni
Ljudožderim i divljima,
Mamnom glasu i Sirena
Gizdavijih da se gluši,
Da se bori, da nadjača
Silu gjavla, mamu sv'jeta,
Ter uz vječni zrak istine
Sretan dopre i počine
U nebesne carstvu slave.
Vjero slavna, ti jedina
Zrcalo si bistro duši
U kom blista lik se Bogu.

* * *

Hrvat Vjerom nek se diči!
I nje ga spomen zlatna liči
Nad sve ine sv'jeta puke.
Hrvat neka činim vitežkijem
Na bojištu sa „Pokretom“ hudim
I „Slobodom“ travnom kruni dušu.
I Vjera će njemu sveta
Na uzdarje dati s neba
Željni srca dar.
I dar s neba nij' daleče: —
Zraka sjajna jur pomalja
Rodu zore boljeg dana.

*

O nebesa blaga i sveta,
U Hrvatskoj Vjerom sini,
Rod Hrvatâ ujedini;
Ti sjedini, ti ga vodi
Sa prosvjetom ka slobodi.

V.

BOG JEDINA UTJEHA.

—

Kô što jelen žedni
Vrelo traži hladno,
Moje srce jadno
Ište naći mir.

Al' nigdje u sv'jetu
Mir ja nać ne mogu,
Već samo u Bogu
Po Isusu mom.

*

Kad pût, sv'jet i pakô
Prot meni se slože,
Spomeni se, Bože,
Milosrdja svog.

—

Sv'jet u sv'jetu vajni
Nek pravnika krivi,
Za nj bo jošte živi,
Stavi živi Bog.

On b'jednika brani
Himbenog od sv'jeta;
Usilnika kleta
Nogom tare svôm.

On milostno hrani
Uboga do sita,
A bogata hita
Od obraza svog.

U mogućstvu svome
Obara i ruši
Naduvenoj duši
Misli srca zle.

S pr'jestolja on baca
U prah mogućnika,
Uzdiže snižnika
Do samoga seb'.

—

Vedro mi je kadkad nebo,
Ribije kô oko,
Kad crno kô noć . . .
Kadkad mi se duša krili
U nebesa gor'.
Kad po talu mi se valja
Kô povaljen bor . . .
Ugodno mi kadkad žiće,

Kô na majke čedu krilu . . .
Od pelina kad, al' grče . . .
Uzrujano . . . uzb'ješnjeno . . .
U strašnome u vrtlogu
Uzpljačkano kano more
Iz dubina kadno valja
Silne vale kô bregove,
Il' kô magla kada puši,
Il' kô vihor kada vije,
Il' ko škropac kada bije,
Il' ko cv'jetak kada mrije
I bez rose i bez sunca
I bez nježna ruke milovanja;
Kad u bl'jesku stravna groma
Strne, bl'jedi, mre . . .
Kad Had da će da ju ždre . . .
Ali onom blagom
Milosrdju Oca
Nema dna ni kraja,
Nit duši da čaja
Sudjeno je kad.

*

Nek iz sv'jeta sv'jet te luči;
Mlaci srce jad;
Pakla neman nek te muči,
Vrag trpa u Had:
Napr'jed juri
Prot svoj buri . . .
Nit se plaši od zla tog,
Dok je dobri s tobom Bog.

Kad mi, Bože, dušu
Zrak milosti osja,
Kad srce ljubavi
Tvê oćuti žar,
Kad usna okuša
Cjelova Ti čar:
Nek, neka prot meni
Sdune pakô tada;
Ne svlada, ne svlada
Duha s Tobom mog.

—

Ajd' veselo, dušo,
Na put sveti kreni,
Gdje te čeka davno
Isus mileni.

*

Da bi išo tamo
K Golgotskome Brdu
Gdje o drvu tvrdu
Gine sv'jeta Luč.

Gdjeno dahnu truhle
Duh kosti u grobu
Kad sa drva robu
Zavapio Krst.

Eh! veselo! paklu
Pade moć i snaga:
Krst bo vrže vraga
Bezdani u jah.

Veselo! jer robstvu
Ukobilo v'jekom:
Krst kad krvi r'jekom
Slobod dade nam.

Krst s križem je vrata
Raztvorio raju,
Višnjeg k zagrljaju
Prokrčio put.

Križ bo Krsta-Boga —
Njegda žig sramote —
S krvave Golgote
Slavi se u šir.

Križ od zlata suha
Biserom se truni,
Glavu cara kruni,
Robu s prsa sja.

U njem sidro nadi,
Iz njeg milost toči;
Uprte su oči
Svega sv'jeta u nj.

Iz križa se čarni
Osm'jeh Boga rubi,
Da čovjeka ljubi,
Žarko ljubi On!

Isus-Krst sa križa
Mir podani sv'jetu,
Da slavu otetu
Ocu vrati svom.

On navješta s križa
Ljubav ljudskom rodu,

Jednakost, slobodu
Bratstvo sv'jetu svem.
Krstovoga križa
Tko se vjerno drži:
I od vraga mrži
Duh sv'jeta je njem'.
Samohranoj duši
Na križ se raspeti
S Krstom, i umr'jeti
Svijetu je svem.
Krstov borac neće
Maknut nikad stope
S krsta gdje ga pope
Krst Bog ljubavi!

*

Tko slobode dade
Mah srcu svojemu
U križu je njemu
Poiskati spas.

*

Križa bo u s'jeni
Sladko je počivat
Duši i uživat
Rasko voće s njeg.

*

Moje srce žudi
Uz križ s Djevom stati,
Suzam noge prati,
Ljubit Boga svog;

U rane se svete
Isusove skriti,
Isusovu piti
Dragocjenu krv.

—

Kad ću u vrt uči
Gdje ima jabuka . . .
Dara svakojaka
Gdje je na obir.
Tam' voćke života,
Grude màne tamo,
Med i ml'jeko samo
V'jekom teče tam'.
Trn tamo ne bode;
Nit sv'jet se obnavlja,
Nit nojca se javlja
Kroz vječiti dan.
Zlatokrila tamo
Prosto duša l'ječe
Gdje vječno proljeće
Rajskim cv'jetom cva.
Jaganjac je tamo
Uz Duha ljubavi
I Oca — u slavi
Trojedini Bog.
Jaganjac je tamo
Sred ruža, ljiljana —
Srca razdragana
Medju djevicam.

Onamo je T'jelo —
Njegda umoreno,
U grob položeno —
Rajske loze cv'jet.
Tam' sjajnih pet zraka
Prosjeva iz ranâ
Boga darovana
Na Večeri nam.
Ponizja kog resi
Cv'jet ljubice plavi,
Ružica ljubavi
I čistoće l'jer:
Tam stan njem je krasni
Sladko milovanje,
Duši uživanje,
I raskošja raj.
Kad ću i ja ući
U vrt od krasotâ,
Gdje vječnog života
Jamac nam je Bog.
Ah, ondje je duši
U onoj žeravi
Krstove ljubavi
Da se sprži sva.
Ondje, gdjeno Sunce
Istine ne gasne,
Gdje tajne su jasne
Duši nebesne.
Gdje masline kita
Zeleni se mira;

Gdje vječitog Pira
Blaguje se hljeb.

Gdje rukovet cv'jeća
Čarna dušu kiti —
A Isus se hiti
Njoj u zagrljaj!

*

Vidjel' sunce gdje prilazi
Iznad rosnog oblačića,
I zrakama obujmiv ga
U zlatno ga tvori runo,
Da bi rekô od mračnoga
Oblačića sunce sjaj se.
Božanstveno ono Sunce,
U Oštiji skrito b'jeloj,
Kad u čisto udje srce
Zrakam sjajnim svetinje ga
I obuzme i pritvara,
U nebesno dušu biće.

*

Svuci mi, Bože, zlokobno ruho,
Po komu proklet za uv'jek bje;
Peri u ml'jeku, milosti sjajne
Ogrni veom biće mi sve.

Kruni mi dušu dvozrakom krunom
Ljubavi-Mira slavi u svôj,
K Srcu uzvini, vječno da Tebi
Služi i ljubi sluga Te Tvoj!

Uzhitno rajske zamn'jet će dveri,
Zemlja će zamn'jet s pjesni u šir,
Ljubavi znak Mu kod blisne s ruke,
Kad s njome podje slaviti pir.

* * *

Gle, nebo se čudi,
Zavide Angjeli,
Gdje Tvorac se c'jeli
Daje stvoru svom.
Bog se duši daje —
Ono Biće sveto
U života eto
Nje se stapa sok!
Stapa . . . ju i diže
Nad sebe već istu
Da u krilu čistu
Rajski usne san.
Snije — snije — snije . . .
Žari se . . . i cvati —
Kad Dragi ne krati
Žara s Srca svog
U kriocu Boga
Snije . . . Zrije . . . Žije —
Sto reć se ne smije
Stvoru umrlom.
Žije . . . ter se topi
U Isusa čaru,
Kô ne ognja žaru
Voštanice kap.

Topi se . . . i sgara,
Kad joj progovara:
„Moja bo si ti!“

*

O Bože moj!
Za Tobom srce gine i mre!
Ti kruna slave vječna si moje!
Ti Bože, moj si i moje sve!

S Tvog, Bože, žara srce se sgara!
S Tobom se duša krili u vis;
Po Tebi sv'jetlo grabi se slave;
Vječnog u Tebi života pis.

Bez Tebe, Bože, življet se ne da;
Bez Tebe pakô i sam je raj;
Ti duši jesi život i snaga,
S Tebe joj sladak i suze vaj!

Ti, Bože, silom ljubavi snidje
S vječnijeh brda crve za nas;
Ti Sobom dušu hraniš da radja
Plodove vječni sebi na spas.

Adame, gdje si?! Nije bo više
U stablu vječnog života znâm;
Života evo — Adame, vidj si:
Nebesâ Boga u srcu nam!

*

Oh! milosti dragog
Spasitelja moga,
Od milja se Tvoga
Iznemažem vas.

„Na uzdarje, Bože,
Što bi bogče malo
Tebi igda dalo,
Van srdašca svog.
Evo Ti ga, Bože,
B'jedno srce moje
Nek v'jekom je Tvoje,
A Ti v'jekom moj!!!

* * *

Ah, šta ću već amo
Na sv'jetu živjeti,
Umr'jeti, umr'jeti
Zelja mi je sva.
Da bi ona jaka
Samovladna ruka
S krhkog strgla struka
Povenuti cv'jet!
Oj, amo se brzo,
Draga smrti k meni,
Maši me se kreni,
Nek je žiću kraj.
Nek, neka od smrti
Sv'jet trne i bl'jedi,
Pram crn nek mu s'jedi,
Krv u žilah mre;
Na lik nje nek truci
I proz mozak jure,
I čela kaplje cure
Znoja ledenog;

Na stupaj nje laki
Nek se brdo ravni;
Nek na pogled stravni
Trepti isti vrag: —
Ne, neman ta kruta
Mene ne ustravi,
Jer život se pravi
Po njoj dostiže,
Pa nu kušaj, draga,
Molim, kušaj samo
Posegnut se amo
Za životom mi!
Kostur ću ti suhi
Okitit ružama,
S pjesni na guslama
Ovjekovječit!

Pa što još na sv'jetu
Zivem, Bože, amo,
Jest da plačem samo
Krivnju srca svog.
O dragi, o mili
Darovče milosti:
Oprosti, oprosti
Slabom slugi svom!
Ljutome u boju
Brani me i kr'jepi,
Da ne bi ja l'jepi
Izgubio raj.

Kad mi život klone,
Pane t'jelo logom,
Tad nasićen Tobom
Daj da vapim smrt.
A kad b'jelit počme
Zora mi vječnosti:
U Tvôj daj milosti
Da s' vinem u raj.

*

U raj, u raj, dušo!
Gdje v'jekom ćeš svoga
Ljubit Krsta-Boga
S Djevom Marijom!!!

ONAMO — ONAMO.

Stat crux, dum volvitur orbis.

Onamo, onamo sinjeg prek' mora
Govore da je Kralj-Papa rob . . .
Krstovoj Ljubi onamo vele
Do malo bit će iskopan grob . . .
Onamo sile paklene ruka
Oskvrnu svetog prava Mu čast;
Ugrabi krunu, vladanja žezlo,
Ote Mu svaku nad Gradom vlast.

Onamo Majke sinovi iste
Vrebaju s lišca zemlje Ju strt . . .
Bjesno u zoru bezbožtva pr'jete
Raztrgnut ruho . . . Njoj zadat smrt . . .
Onamo, onamo Protu-Krst silno
Žesti se, pjeni kô bjesan pas . . .
S tr'jelom se hita u prsa Majke . . .
U krvi Nje se on kupa vas . . .
Onamo zloduh nehaja kobni
Na mukâ križu ruga se Njoj . . .
Kamo se Ona blista nam ljepša
Negli u slavi Tabora svôj!
Onamo, onamo Pakô se naprô
Slobode stablu da zgradi hram . . .
Božici umi onamo vele
Tamjan se pršti — Njome na sram.
Onamo, onamo zlokobne ruke
Samoga pakla zabô se prst . . .
Paklene misli, onamo vele
Da na križ ne bje razapet Krst . . .
Onamo, onamo srdžbe u zoru
Satan bo riga sav bjesa jal . . .
Onamo sv'jeta drhture puci,
Kanda će pakla zaždrjet ga val . . .
Onamo r'jekom krv teže žarka . . .
Smrt ljudstva kosi cv'jet na vas mah...
Krune se mrve onamo tvrde,
Silna se carstva ruše u prah . . .
Onamo burnom vapi u moru:
„Pogiboh . . . spasi, Gospode, nas!“

— Trpi — Joj, kaže, osvete moje
Kucnuo nije još žudjen čas.
Cemerik' čaše prekipi kada,
I mjera krivda prevrši tih:
Slobode čas će udarit brzo,
Vječni na zator silnika svih!...
Onamo, onamo Krstovoj Ljubi
Vječno se jamči života t'jek;
Sve nek se mn'jenja, diže i pada,
Njoj kaže: „S Tobom ja bit ću v'jek!"
Onamo, onamo man zub sv'jet tupi,
Man mača ljuta onamo bl'jes;
Kô val o hrid se onamo prska
Nemani pakla sav gn'jeva bjes.
Onamo Zloduh Evrope gr'ješne
Na tisuć mrva nek s'ječe Nju:
U srcu vjernih življet će Ona,
Vjekoma rušeć moć pakla svu.
Onamo, onamo življet će Ona
Svemožno braneć čast Boga svog!
Ona će življet, onamo slavno
Dok žive s Njome Svemogi Bog!
Onamo, onamo Krstovoj Ljubi
Ori se pjesma iz srca sveg:
Nebo i zemlja neka se mn'jenja,
Ne m'jenjam uba ja se uz Njeg!!!

* * *

Onamo, onamo, Hrvatska majko,
Ključa nam vječnog života vir;

Duhova veljih onamo s'jelo;
Onamo sreća, pokoj i mir.
Onamo duh mom Zvonimir-Kralja
Hrvata silno priteže k teb'...
Hrvatska majko, onamo samo
Slobode sunce granut će teb'.
Onamo, onamo Hrvat nek stupa
Pod st'jega s'jenom Isusa svog,
Divski da brani dom si i Vjeru —
Lovorom sam će krunit ga Bog!

KAZALO.

RIJEKA, 1911.
Tiskarski umjetnički zavod „Miriam“.